

Souhrnná teritoriální informace:

Vietnam

Zastupitelský úřad ČR v Hanoji 28. 10. 2021 12:21

Vietnam je republika s politickým systémem vlády jedné strany. Vedoucí úlohu ve státě a společnosti má podle Ústavy Komunistická strana Vietnamu. Hlavou státu je prezident, výkonnou moc má vláda volená jednou za pět let. Z hlediska ekonomického systému je Vietnam socialisticky orientovanou tržní ekonomikou s vysokým podílem státního sektoru, který stále tvoří skoro jednu třetinu vietnamské ekonomiky.

Vietnam je šestnáctou nejlidnatější zemí na světě s počtem obyvatel blížícím se sto milionům a třicátou osmou největší ekonomikou na světě. Z hlediska ekonomického výkonu na obyvatele je však stále rozvojovou zemí se středním příjmem. V posledních třiceti letech rostla vietnamská ekonomika průměrným tempem 6 - 7 procent ročně a její impresivní růst se výrazněji zpomalil pouze v krizovém roce 2020.

Rychlost průměrného růstu HDP na hlavu činí z Vietnamu druhou nejrychleji se rozvíjející zemi na světě hned za Čínou. Vietnam má ambice stát se v horizontu dvaceti let vyspělou průmyslovou zemí. Vietnamský ekonomický úspěch je založen na přílivu zahraničních investic a budování exportního průmyslu využívajícího levnou pracovní sílu. V posledních letech lze ale pozorovat příliv investic s vyšší přidanou hodnotou a vietnamská vláda usiluje o postupnou přeměnu růstového modelu směrem k vyspělým technologiím a průmyslu 4.0. Vietnam je členem zóny volného obchodu ASEAN zahrnující 10 zemí s více než 600 mil. spotřebitelů. Vietnam je jednou z nejatraktivnějších zemí pro zahraniční investory v regionu jihovýchodní Asie (ročně přiláká až 20 mld. USD přímých zahraničních investic).

Z hlediska obrátu vzájemného obchodu je Vietnam našim druhým největším obchodním partnerem v rámci zemí ASEAN (za Malajsii). S postupnou proměnou struktury vietnamského průmyslu se mění také struktura vzájemného obchodu s ČR. Ještě před několika lety byl Vietnam pro ČR především zdrojem levné obuvi a textilu. Dnes díky rostoucímu přílivu zahraničních investic do odvětví s vyšší přidanou hodnotou převažuje ve vietnamských vývozech do ČR elektronika a počítačové součásti. České firmy se na vietnamském trhu prosazují například v oblasti obranného průmyslu, v dodávkách strojírenských výrobků a průmyslových zařízení nebo v energetickém průmyslu.

K tradičně úspěšným položkám českého exportu do Vietnamu patří také české sklo, pivo, slad, chmel a sušené mléko. Nově se na vietnamském trhu daří také českým environmentálním technologiím, výrobcům zdravotnických potřeb a vybavení pro nemocnice nebo poskytovatelům služeb v oblasti ICT. Pozitivní roli ve vzájemných obchodních vztazích hraje dlouhá tradice spolupráce obou zemí podpořená početnou vietnamskou komunitou v ČR a množstvím Vietnamců, kteří pobývali v ČR, zachovali si velmi pozitivní vztah k naší zemi a dnes zastávají významné posty ve vietnamské státní administrativě nebo státních podnicích.

Základní údaje	
Hlavní město	Hanoj
Počet obyvatel	97,91 mil. (2021)
Jazyk	vietnamština
Náboženství	bez vyznání (74 %), buddhismus (15 %), křesťanství (9 %)
Státní zřízení	republika
Hlava státu	Nguyen Xuan Phuc
Hlava vlády	Pham Minh Chinh
Název měny	Vietnamský dong (VND)
Cestování	
Časový posun	+5 hod. (letní), +6 hod. (zimní)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	PhDr. Vítězslav Grepl
Ekonomický úsek	Ing. David Jarkulich
Konzulární úsek	Mgr. Dana Eltomová
CzechTrade	Mgr. Ivan Nikl
Czechinvest	ne
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	381,4
Hospodářský růst (%)	5,4
Inflace (%)	1,6
Nezaměstnanost (%)	4,3

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální hlavou státu je prezident republiky, který navrhuje parlamentu (jednokomorové Národní shromáždění) nominace na premiéra/předsedu vlády, ministry a další ústavní činitele. Prezident je vrchním velitelem ozbrojených sil země, podepisuje zákony, vyhlašuje amnestii, jmenuje velvyslance, generály a admirály ozbrojených sil. Je volen z řad poslanců parlamentu (Národního shromáždění) na období 5 let. Důležitější úlohu však hraje ve skutečnosti premiér a především generální tajemník Komunistické strany Vietnamu (KSV) spolu s Ústředním výborem KSV a politbyrem.

Politický systém ve Vietnamu je založen na vedoucí úloze KSV, která je zakotvena v ústavě. Nejvyššími orgány KSV jsou sjezd (National Congress), ke kterému dochází jednou za 5 let (13. sjezd proběhl v lednu 2021) a ústřední výbor (175 členů, schází se 2x za rok), v jehož čele stojí generální tajemník jako nejvýše postavený člen politbyra (19 členů). Výše popsané instituce bývají označovány jako čtyři mocenské pilíře vietnamského politického uspořádání.

Vietnam se v posledních letech ekonomicky a sociálně velice rychle rozvíjí a mění do podoby sociálně-tržní ekonomiky, zatímco politicky zachovává příklon ke komunistickým idejím. Komunistická strana Vietnamu klade důraz na hospodářské reformy a na boj proti korupci jako zdroje vlastní prestiže a důvěry veřejnosti. Monopol státní moci si KSV zachovává bez ohledu na pozoruhodný hospodářský rozvoj a relativní volnost v hospodářské oblasti. Zakládání jiných politických stran není povolováno. Organizovaná opozice v zemi neexistuje.

Proces hospodářských reforem „doi moi“ začal v roce 1986 vlivem tehdy katastrofální hospodářské situace. Jeho podstatou je pozvolný přechod k „socialisticky orientovanému tržnímu hospodářství“. Hlavním výsledkem je viditelně se zlepšující životní úroveň obyvatelstva a vysoké tempo hospodářského růstu. Vietnam se tak řadí mezi středně rozvinuté země. I přes bohatnutí země jako celku však mezi velkými městy a venkovskými oblastmi zůstávají stále velké disproporce.

Většina vietnamského vedení se vyznačuje pragmatismem a relativním nezájmem o ideologické otázky, které jsou přenechávány péči stranických kádřů. Čínský model i vývoj je vietnamským vedením velmi bedlivě sledován, nikoliv však slepě implementován. Referenční rámec představují také partneři ze zemí Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN).

Složení vlády:

- 1 Předseda vlády: Pham Minh Chinh
- 1 Místopředsedové vlády: Pham Binh Minh, Truong Hoa Binh, Vu Duc Dam, Le Mai Khai, Le Van Thanh
- 1 Ministr národní obrany: Phan Van Giang
- 1 Ministr veřejné bezpečnosti: To Lam
- 1 Ministr zahraničních věcí: Bui Thanh Son
- 1 Ministr spravedlnosti: Le Thanh Long
- 1 Ministr financí: Ho Duc Phoc
- 1 Ministr průmyslu a obchodu: Nguyen Hong Dien
- 1 Ministr práce, invalidů a sociálních věcí: Do Ngoc Dung
- 1 Ministr dopravy: Nguyen Van The
- 1 Ministr stavebnictví: Nguyen Thanh Nghi
- 1 Ministr informací a komunikace: Nguyen Manh Hung
- 1 Ministr školství a vzdělávání: Nguyen Kim Son
- 1 Ministr zemědělství a rozvoje venkova: Le Minh Hoan
- 1 Ministr plánování a investic: Nguyen Chi Dung
- 1 Ministryně vnitra: Pham Thi Thanh Tra
- 1 Ministr zdravotnictví: Nguyen Thanh Long
- 1 Ministr pro vědu a technologie: Huynh Thanh Dat
- 1 Ministr kultury, sportu a cestovního ruchu: Nguyen Van Hung
- 1 Ministr přírodních zdrojů a životního prostředí: Tran Hong Ha

1.2 Zahraniční politika země

Vietnam usiluje o vyváženou zahraniční politiku s důrazem na multilaterální fóra, přísným dodržováním zásady nevměšování a neutrality do vnitropolitických záležitostí jiných zemí a balancováním mezi největšími hráči v regionu. Primárním cílem je podpora národních zájmů, ekonomického rozvoje a bezpečnosti.

V r. 1992 byla schválena zahraničněpolitická koncepce VSR, která reagovala na rozpad a transformaci „východního“ bloku. Vietnam zahájil pragmatický kurs, směřující k rozvoji vztahů se všemi zeměmi s důrazem na obchodně-ekonomickou spolupráci, posílení sousedských vazeb se zeměmi jihovýchodní Asie a vztahů v asijsko-tichomořské oblasti. Vietnam věnuje pozornost těm zemím, které mají potenciál přispět k jeho sociálně-ekonomickému rozvoji (Japonsko, Korejská republika, Indie). I když Vietnam respektuje politiku jedné Číny, intenzivně rozvíjí také obchodně-ekonomické vztahy s Tchaj-wanem.

Z hlediska regionální spolupráce je pro Vietnam klíčové jeho členství ve Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN), ke kterému Vietnam přistoupil dne 28. 7. 1995. Členství v ASEAN je pro Vietnam důležité rovněž z hlediska potřeby vyvažování rostoucího vlivu Číny v regionu jihovýchodní Asie. V r. 2020 Vietnam podle rotačního principu zastal předsednickou roli v ASEAN.

Vietnam je rovněž členem Asijsko-pacifického hospodářského společenství (APEC) již od r. 1998. Na přelomu roku 2006/2007 Vietnam vstoupil do WTO. Vietnam v letech 2020/2021 působí jako nestálý člen v Radě bezpečnosti OSN, kam byl v r. 2019 zvolen jako jediný (endorsovaný) kandidát za příslušnou zeměpisnou skupinu. Předchozí členství Vietnamu v RB OSN připadalo na roky 2008–2009.

Vysoce citlivá je pro Vietnam otázka teritoriálních sporů o oblasti v Jihočínském moři (pro Vietnam moře „Východní“). Vietnam si přitom uvědomuje svoji ekonomickou závislost na severním sousedovi. Jedním z největších problémů ve vztahu Vietnamu s Čínou zůstává teritoriální spor o Spratlyho a Paracelské souostroví, které Vietnam považuje za součást svého území, a navazující vylučné ekonomické zóny v Jihočínském moři, na které si zároveň činí nároky i některé další země regionu.

Jihočínské moře představuje hospodářsky, bezpečnostně i politicky důležitou oblast v západní části Tichého oceánu, přes kterou procházejí frekventované námořní trasy, nacházejí se zde zásoby ropy a plynu a místa významná pro rybolov. O některé ostrovy, ostrůvky i skaliska (resp. o uplatňování ekonomických zón v jejich blízkosti) se vedou dlouholeté komplikované spory mezi Čínou a vícero zeměmi regionu, kdy se jednotlivé teritoriální nároky v některých případech překrývají.

V zájmu zajištění diversity zahraničněpolitických azimutů se do popředí zájmu Vietnamu dostávají také vztahy s blízkými sousedy z ASEAN a vztahy s Indií a Japonskem. Tradičně dobré byť nepříliš intenzivní politické vztahy udržuje Vietnam s Ruskem. Od r. 2015 probíhá sblížování Vietnamu s USA, které jsou pro Vietnam důležité nejen ekonomicky (největší odbytiště vietnamského exportu), ale i bezpečnostně právě z hlediska vyvažování Číny v regionu.

EU vnímá Vietnam jako jednoho z perspektivních partnerů v regionu. Vietnam je také druhou zemí ASEAN (po Singapuru) s uzavřenou dohodou o volném obchodu s EU (EVFTA). EU jako celek je čtvrtým největším obchodním partnerem Vietnamu. V posledních pěti letech se vzájemný obchod mezi EU a Vietnamem více než zdvojnásobil. Nejvýraznější podíl na tom má Německo (19 %).

1.3 Obyvatelstvo

Dle posledního sčítání lidu z roku 2019 činil počet obyvatel Vietnamu 96,2 mil. lidí. Dle statistik OSN byl počet obyvatel v květnu 2021 odhadován na 97,9 mil. Průměrný přírůstek obyvatelstva ve Vietnamu činí 0,78 %.

Hustota obyvatel je 295 na 1 km², teritoriálně je nejhustěji zalidněnou oblastí delta Rudé řeky (983 obyv./km²) a delta Mekongu (432 obyv./km²). Absolutně nejhustší osídlení pak je v Ho Či Minově Městě (3809 obyv./km²) a v Hanoji (2132 obyv./km²). Naopak zalidnění v horských oblastech je velmi řídké (122 obyv./km²).

Podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva činí 70,3 % z celkového počtu obyvatel, tj. cca 68,53 milionu. Věk ekonomicky aktivního obyvatelstva je 15 až 64 let. Průměrná délka života v roce 2018 činila 73,7 let (71,2 u mužů a 76,4 u žen).

Národnostní složení Vietnamu je poměrně rozmanité. 86 % populace tvoří etničti Vietnamci (národnost Kinh), soustředění zejména v deltách hlavních vodních toků a pobřežních rovinatých oblastech, 12 % etničti Číňané. Zbytek populace tvoří Khmerové (kolem 700 000 žijící v jihozápadní deltě Mekongu), Čamové (kolem 60 000 žijící převážně podél pobřeží mezi Nha Trang a Phan Thiet a v provincii An Giang v deltě Mekongu) a dalších 60 národnostně-jazykových menšin soustředěných zejména v horských oblastech.

Většina obyvatel Vietnamu je bez vyznání (74 %). Zbývajících 26 % obyvatel jsou zejména buddhisté (převládá mahájánový buddhismus, cca 15 % obyvatel) a křesťané (9 % populace). Vyskytují se zde také dvě větší náboženské sekty: sekta Hoa Hao (buddhistická, 1,7 %) a sekta Cao Dai (0,9 %), nejmenší zastoupení má ve Vietnamu islám (přibližně 0,1 % populace, převážně etničti Khmerové a Čamové).

Úředním jazykem je vietnamština, nejrozšířenějšími používanými cizími jazyky angličtina, čínština (kantonská a mandarínská), ruština a francouzština (převážně starší generace).

2 Ekonomika

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Vietnam se vypořádal s ekonomickými dopady pandemie Covid -19 nadmíru dobře. **Tempo růstu HDP** sice v minulém roce **pokleslo z plánovaných 6,8 % na 2,9 %**. Vietnam však i nadále zůstává jednou z nejrychleji rostoucích ekonomik na světě. Zatímco světová ekonomika se v důsledku pandemie v minulém roce propadla do hluboké recese, Vietnam patřil mezi několik málo zemí, které v roce 2020 zaznamenaly pozitivní růst HDP. Růst vietnamské ekonomiky byl v minulém roce tažen zejména exportem a zahraničními investicemi. Na pokračujícím růstu se ale pozitivně odrazila také domácí spotřeba podpořená vysokou důvěrou obyvatelstva v rychlé ekonomické oživení.

Včasné zastavení šíření nákazy (minimální počet nakažených osob a jejich důsledná izolace) umožnilo udržet převážnou část domácí ekonomiky v chodu a významný propad zaznamenala pouze odvětví spojená se zahraničním cestovním ruchem. Důležitý impuls pro udržení růstu poskytl vietnamské ekonomice rovněž vládní výdaje (stimulační balíčky v celkové výši 29,5 mld. USD).

Jedním z pozitivních důsledků koronakrizy pro Vietnam bylo urychlení přesunu zahraničních investic z Číny do Vietnamu. Tento trend nastartovaný v průběhu vrcholící obchodní války mezi Čínou a USA v minulém roce ještě výrazněji zesílil a přispěl k tomu, že navzdory ekonomické krizi v minulém roce přitekly do Vietnamu zahraniční investice v celkovém objemu 20 mld. USD. Exportně orientovaný průmysl byl v minulém roce opět hlavním tahounem růstu vietnamské ekonomiky.

Výkonnost průmyslu měřená indexem průmyslové výroby vzrostla o 2,7 % (v r. 2019 o 9,1%). Impresivní růst exportního průmyslu vycházel především z masivního rozšiřování výroby korejských, japonských a čínských zahraničních investorů v oblasti elektrotechnického průmyslu (mobilní telefony firmy Samsung dnes tvoří až jednu pětinu vietnamského exportu).

Inflace měřená indexem CPI v minulém roce dosáhla 3,2 %. Nezaměstnanost vzrostla díky zpomalení růstu ekonomiky na 4,9 %. Jedná se o nejvyšší míru nezaměstnanosti za posledních deset let.

Většina mezinárodních finančních institucí i nezávislých analytiků očekává, že růst vietnamské ekonomiky v tomto roce opět výrazněji zrychlí, i když se prozatím zcela nevrátí na předkrizové hodnoty ve výši 7 %. **Odhady růstu HDP v roce 2021 se pohybují mezi 5,4-6,0 %**. Přestože Vietnam prakticky vymýtl koronavirus na svém území a umožnil tak pokračování většiny ekonomických aktivit, limitem jeho dalšího růstu zůstává zahraniční poptávka. V případě jejího výraznějšího oživení v tomto roce, lze počítat i s vyšším růstem vietnamského HDP. Na druhé straně Vietnam zřejmě zůstane uzavřen pro zahraniční turisty i po celý rok 2021. Nelze tedy očekávat obnovení příjmů ze zahraničního cestovního ruchu. Většina růstu vietnamské ekonomiky v tomto roce tak bude pramenit z pokračujícího přílivu zahraničních investic, exportu a robustní domácí spotřeby.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	7,1	7,0	2,9	5,4	7,0
HDP/obyv. (USD/PPP)	9 770,1	10 557,6	10 970,0	11 650,0	12 600,0
Inflace (%)	3,5	2,8	3,2	1,6	3,7
Nezaměstnanost (%)	3,1	3,1	4,9	4,3	3,6
Export zboží (mld. USD)	243,7	264,2	276,3	303,2	328,9
Import zboží (mld. USD)	227,2	242,7	242,8	279,5	310,1
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	16,5	21,5	33,5	23,7	18,8
Průmyslová produkce (% změna)	10,9	6,6	2,7	9,3	11,4
Populace (mil.)	95,6	96,5	97,3	98,2	99,0
Konkurenceschopnost	77/140	67/141	N/A	N/A	N/A

Exportní riziko OECD	4/7	4/7	4/7	4/7	N/A
----------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Zdroj: EIU, OECD, WEF

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Až do krizového roku 2020 vykazovaly vietnamské veřejné finance postupný konsolidační trend a relativní stabilitu. Vietnamské vládě se dařilo postupně snižovat každoroční deficity státního rozpočtu až na úroveň kolem 3 % HDP v letech 2017-2019. V minulém roce pak deficit státního rozpočtu díky podpůrným fiskálním opatřením v souvislosti s pandemií Covid-19 opět vzrostl na 5,9 % HDP.

Fiskální a monetární stimulační balíčky aplikované vietnamskou vládou v roce 2020 dosáhly celkové výše 29,5 mld. USD (cca 11 % vietnamského HDP). Fiskální balíček ve výši 180 bil. VND (7,8 mld. USD) umožnil většině vietnamských podniků odložit splátky daně z příjmů. Monetární balíček ve výši 300 bil. VND (13 mld. USD) obsahoval zvýhodněné úvěry pro nejlépe postižené podniky a celkové rozvolnění monetární politiky.

Pro neohroženější skupiny obyvatel byl určen sociální balíček v celkové výši 62 bil. VND (2,7 mld. USD). Na konci roku 2020 pak vláda schválila ještě dodatečný podpůrný balíček na podporu leteckého průmyslu, který zahrnuje vládní záruky za úvěry leteckým společnostem ve výši 472 mil. USD a snížení environmentální daně z leteckého benzínu v roce 2021 o 70 % v celkové výši 106 mil. USD.

Tlaky na vietnamský rozpočet budou pokračovat ještě i v tomto roce, kdy budou dobíhat stimulační programy vietnamské vlády. Největší část podpůrného balíčku připadne na dočasné snížení daní, pozastavené platby daní a subvence zranitelným domácnostem. Příjmovou stránku rozpočtu pak negativně ovlivní nižší spotřebitelské výdaje a nižší ziskovost ve firemním sektoru. Deficit státního rozpočtu by tak mohl dosáhnout na konci roku 2021 zhruba 4,2 % HDP. V dalších letech lze předpokládat opětovnou konsolidaci veřejných financí až na 2,7 % HDP v roce 2025. K tomu by měly přispět zejména výnosy z prodeje státních podniků a výnosy z nepřímých daní v důsledku rostoucí domácí spotřeby.

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-5,9
Veřejný dluh (% HDP)	48,6
Bilance běžného účtu (mld. USD)	16,6
Daně	
Právnícké osoby	20 %
Fyzické osoby	5 - 35 %
DPH	10 %

2.3 Bankovní systém

Řídící bankou a zároveň orgánem, který je zodpovědný za regulaci finanční a měnové politiky země je Státní banka Vietnamu (State Bank of Vietnam). Kromě centrální banky dnes působí ve Vietnamu celkem 48 bank: 5 státních komerčních bank (Bank for Foreign Trade of Vietnam – VIETCOMBANK, Bank for Investment and Development of Vietnam - BIDV, Industrial and Commercial Bank of Vietnam – VIETINCOMBANK, Vietnam Bank for Agriculture and Rural Development - VBARD, Mekong Housing Bank), 34 komerčních bank – akciových společností, 5 společných podniků, 5 bank stoprocentně vlastněných zahraničním majitelem. Kromě toho zde funguje 100 poboček nebo reprezentačních kanceláří zahraničních bank, 18 finančních firem (mezi nimi také česká Vietnam PPF Finance Company - Home Credit), 12 finančních leasingových firem a téměř 1100 družstevních úvěrových fondů. Největší bankou pokud se týká aktiv a sítě poboček je Agribank, podle kapitálu Vietinbank.

Stávající bankovní systém funguje od roku 1990, kdy byl přijat zákon o centrální bance (Ordinance on the State Bank of Vietnam) a zákon o bankách, úvěrových družstvech a finančních organizacích (Ordinance on Banks, Cooperative Credit Institutions and Financial Institutions). Hlavním přínosem těchto zákonů bylo oddělení centrální banky od komerčních bank a povolení činnosti akciových bank a dalších finančních a úvěrových institucí.

Bankovní systém se v průběhu posledních pěti let postupně konsolidoval, došlo ke snížení nevymahatelných pohledávek resp. špatných dluhů a k řadě fúzí a akvizic v sektoru. Bankovní sektor je otevřený pro zahraniční investory. Zahraniční investoři mohou vytvářet ve Vietnamu bankovní společnosti se 100% zahraničním vlastnictvím. Podmínkou vzniku takovýchto bank je existence dohody mezi vietnamskou státní bankou a centrální bankou investorské země. Tuto dohodu prozatím podepsala Velká Británie, Austrálie, Rusko, Jižní Korea, Malajsie a Tchajwan.

2.4 Daňový systém

Daňové zatížení příjmů ve Vietnamu patří mezi největší v regionu jihovýchodní Asie, a to i po poslední novelizaci tří hlavních vietnamských daňových zákonů.

Současný daňový systém zahrnuje následující druhy daní:

Daň z příjmu právnických osob

Sjednocená základní sazba daně z příjmu právnických osob (tuzemských i zahraničních) je 20 %. Při splnění určitých podmínek mohou být aplikovány nižší sazby 17, 15 a 10 %. Podmínky jsou definovány výčtem oborů podnikání, oblastmi, ve kterých právnická osoba provozuje svou činnost, počtem zaměstnanců a výší jejich příjmů. Zákon o dani z příjmu definuje i podmínky, výši a trvání daňových prázdnin.

Daň z příjmů fyzických osob

Progresivní daňová sazba ve výši 5 - 35 %. Nejvyšší sazba ve výši 35% se aplikuje na měsíční příjem převyšující 80 mil. VND (cca 80 tis. CZK). Za poplatníka trvale pobývajícím ve Vietnamu (rezidenta) se považuje každý, kdo pobývá v zemi více než 183 dnů ročně nebo si pronajímá nemovitost ve Vietnamu déle jak 90 dní za rok.

Daň z přidané hodnoty

Sazby DPH jsou 10% (základní sazba), 5% (zvýhodněná). Zvláštní formou DPH je Special Sales Tax na některé luxusní druhy zboží (automobily, alkohol, cigarety) ve výši 5-150%. Pro uplatnění odpočtu DPH musí být všechny výdaje přesahující 20 mil. VND uskutečněny bankovním převodem.

Daň z přírodních zdrojů

Daň z přírodních zdrojů (Natural Resources Tax) je aplikována na projekty zabývající se těžbou ropy, plynu a dřeva a vzácných nebo cenných nerostných zdrojů (uhlí, zlato, drahokamy). Její rozmezí je podle typu projektu a jeho lokalizace 1 % – 40 %.

Daň z užívání půdy

Podniky se zahraniční kapitálovou účastí jsou povinny platit daň z užívání půdy (Land Use Right Tax). Sazby daně jsou určovány ministerstvem financí.

Vietnamský daňový systém je poměrně stabilní a ke změnám daňových zákonů nedochází příliš často. Vietnamská vláda ve svém strategickém ekonomickém plánu na léta 2021-2030 nepočítá se snižováním celkového daňového zatížení.

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

EU je čtvrtým největším obchodním partnerem Vietnamu (za Čínou, Jižní Koreou a USA). Vzájemná obchodní výměna mezi EU a Vietnamem vykazuje dynamický růst. V posledních pěti letech se vzájemný obchod mezi EU a Vietnamem více než zdvojnásobil. Dovozy z Vietnamu do EU trvale převyšují vývozy z EU do Vietnamu zhruba 3-4 krát a negativní saldo na straně EU se neustále prohlubuje. Vietnam je pro EU významným zdrojem mnoha levných spotřebních produktů (mobilní telefony, obuv, oděvy, potraviny). Největším vývozcem i dovozcem do/z Vietnamu je Německo, které se na vzájemném obchodu EU – Vietnam podílí zhruba 20 %. EU je také pátým největším investorem ve Vietnamu. EU zde doposud investovala 19,4 mld. USD, což představuje zhuba 6 % celkových přímých zahraničních investic ve Vietnamu.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	10 397,4	11 098,9	8 789,6	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	32 461,9	34 485,8	34 412,7	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	22 064,5	23 387,0	25 623,1	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Vietnam je druhým největším obchodním partnerem ČR v rámci zemí ASEAN (za Malajsií). V celosvětovém srovnání je Vietnam třicátým největším obchodním partnerem ČR. Stejně jako ostatní země EU má také ČR trvale negativní saldo v zahraničním obchodě s Vietnamem. Zatímco z ČR do Vietnamu se vyvážejí především stroje a průmyslová zařízení, z Vietnamu se do ČR dováží zejména spotřební zboží (mobilní telefony, elektronika, obuv, oděvy, potraviny).

Obchodní výměna s ČR (mld. CZK)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	3,1	1,7	1,7	N/A	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	22,4	26,8	33,3	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	19,4	25,1	31,6	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

V srpnu 2020 vstoupila v platnost **Dohoda o volném obchodu mezi EU a Vietnamem** (EU-Vietnam Free Trade Agreement - EVFTA). Očekává se, že do pěti let od vstupu EVFTA v platnost se objem vzájemného obchodu mezi EU a Vietnamem zvýší o padesát procent. Pokles celních

sazeb v rámci EVFTA se samozřejmě pozitivně odrazí také na růstu českého vývozu do Vietnamu. EVFTA je jednou z nejambicióznějších a nejambicióznějších dohod EU. Zahnuje ucelenou škálu okruhů v oblasti obchodu a investic, od pravidel původu a celních záležitostí a sanitárních a fyto-sanitárních opatření, po státní zakázky, práva duševního vlastnictví, právní a institucionální témata a konkurenceschopnost, až k ochraně investic a řešení sporů v této oblasti.

Dohoda o ochraně investic mezi EU a Vietnamem by měla vstoupit v platnost v horizontu dvou let po její ratifikaci jednotlivými členskými zeměmi EU. Dohoda významným způsobem podpoří vstup nových evropských investorů do Vietnamu. Česká republika je jednou ze sedmi zemí EU, která již investiční dohodu ratifikovala.

Smlouvy s ČR

Nejvýznamnějšími dohodami uzavřenými mezi ČR a Vietnamem v ekonomické oblasti jsou Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic z roku 1997, Smlouva o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku z roku 1997 a Dohoda o hospodářské spolupráci z roku 2005. Dohoda o ochraně investic mezi ČR a Vietnamem bude v horizontu dvou let nahrazena dohodou mezi EU a Vietnamem. V rámci dohody o hospodářské spolupráci probíhá pravidelný obchodně-ekonomický dialog mezi ČR a Vietnamem formou zasedání česko-vietnamské mezivládní komise pro ekonomickou spolupráci. Poslední zasedání mezivládní komise proběhlo v roce 2018 v Hanoji.

3.3 Rozvojová spolupráce

Vietnam je významným příjemcem rozvojové pomoci. K největším donorům ve Vietnamu patří Japonsko, Světová banka, Asijská rozvojová banka a EU. V souvislosti s růstem životní úrovně ve Vietnamu a jeho graduací do kategorie zemí se středním příjmem byl objem rozvojové pomoci ČR ve Vietnamu v posledních letech postupně utlumován. ČR dnes ve Vietnamu realizuje pouze tzv. malé lokální projekty.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

Vietnamská ekonomika nabízí příležitosti pro české exportéry ve více než dvaceti oborech. Rychlý růst vietnamské ekonomiky, který postupně mění celkovou strukturu ekonomiky, a rostoucí příjmy obyvatel budou navíc pozitivně ovlivňovat poptávku i v dalších průmyslových a spotřebních segmentech. Níže uvádíme příležitosti pro český export v pěti hlavních prioritních sektorech.

► Energetický průmysl

Vietnam se dlouhodobě potýká s nedostatkem elektrické energie a plánuje masivní výstavbu nových energetických celků. Národní energetická strategie počítá s nárůstem celkové instalované kapacity ze současných 55 GW (2020) na 130 GW v roce 2030, což bude vyžadovat investice do výroby a rozvodu elektřiny v celkové hodnotě 148 mld. USD.

Vietnam plánuje především výstavbu nových uhelných elektráren, jejichž podíl v energetickém mixu vzroste ze současných 37 % na 55 % v roce 2030. Strategie rozvoje obnovitelných zdrojů energie do roku 2030 počítá také s dynamickým růstem produkce elektřiny z obnovitelných zdrojů. Celková výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů by se měla do roku 2030 více než ztrojnásobit.

► ICT

Sektor informačních technologií je ve Vietnamu prudce rostoucím odvětvím a jeho rozvoj je jednou z klíčových vládních priorit. Národní strategie pro rozvoj digitalizace a průmyslu 4.0 počítá s růstem podílu digitální ekonomiky na celkovém HDP do roku 2030 na 30%. Vietnamská vláda v rámci strategie vytypovala 99 prioritních technologií, na jejichž podporu se bude zvláště soustředit.

Jedná se například o umělou inteligenci, internet věcí, kvantové technologie, bioinformatiku, letecké a kosmické technologie, technologie dálkového průzkumu, výzkum a vývoj obrazovek s vysokým rozlišením, nebo technologie pokročilého 3D tisku. Pandemie covid-19 celkový rozvoj sektoru ICT ve Vietnamu ještě dále urychlila a přinesla nové příležitosti pro uplatnění českých firem zejména v oblasti e-governmentu, e-commerce a kybernetické bezpečnosti.

► Obranný průmysl

Pandemie covid-19 přinesla nové bezpečnostní hrozby pro Vietnam a vedla mimo jiné k podstatnému zhoršení bezpečnostní situace v Jihočínském moři, které dnes pro Vietnam představuje hlavní potenciální zdroj ozbrojeného konfliktu. Vietnam na tyto hrozby bude muset reagovat a dále modernizovat své ozbrojené složky. Všeobecně se proto očekává nárůst poptávky po nových moderních obranných technologiích. Vývoz speciálu (radary, palné zbraně, munice) tvoří už dnes velmi významnou část českého exportu do Vietnamu a lze předpokládat, se s nadcházejícími dodávkami nových letadel L-39NG pro vietnamské letectvo jeho význam ještě dále vzroste.

Kromě uvedených komodit má Vietnam zájem také o české trenážery pro pěchotu a letecké simulátory. Vietnam současně potřebuje

modernizovat starou ruskou techniku (vrtulníky, tanky, radary apod.). Vedení vietnamské armády se snaží diverzifikovat dodavatele obranné techniky, což dává příležitost i českým firmám. Výhodou je i řada vysoce postavených vojenských odborníků, kteří v minulosti studovali v ČR.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Vietnam nedosahuje mezinárodních standardů v oblasti ŽP, vláda přijala koncepční materiály, ale chybí finanční prostředky. Podle statistik OSN je Vietnam ve skupině zemí, které mají nedostatek čisté vody a mají řadu zdrojů znečištění ŽP. V zemi chybí efektivní odpadové hospodářství, je čištěno jen 10 % odpadní vody (v průmyslu jen 4 %), 40–70 % populace nemá kanalizaci, jejíž dobudování si vyžádá do roku 2025 zhruba 8,3 mld. USD.

Vietnamský průmysl denně vyprodukuje 7 mil. tun tuhého odpadu a domácnosti dokonce 23 mil. tun. Sběr odpadu ve městě dosahuje 82 % a na venkově jen 50 %. Jen 53 % nemocnic zpracovává nebezpečný odpad bezpečným způsobem. Téměř veškerý komunální odpad je ukládán na skládky. Tato situace nabízí příležitosti pro dodávky zařízení na likvidaci tuhého komunálního odpadu a zařízení na čištění odpadních vod.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Vietnam je trh s obrovským potenciálem pro odbyt zdravotnické techniky a farmaceutických výrobků. Výdaje na zdravotnictví trvale rostou. Zatímco v roce 2002 činily jen 4,4 % HDP, v roce 2020 dosáhly již 8 % HDP. Pandemie covid-19 zdůraznila naléhavost rozšíření omezených kapacit vietnamského zdravotnictví. Vietnamská vláda proto přijala v roce 2020 novou strategii pro urychlení výstavby nových nemocničních zařízení. Nedostatečná domácí výroba zdravotnických zařízení a high-tech medicínských řešení nabízí také příležitosti pro české vývoze. Celková velikost trhu zdravotnických zařízení je odhadována na 1 mld. USD, z toho 90 % pochází z dovozu.

Pandemie se v této oblasti promítla do zvýšené poptávky po dovozu zdravotnické techniky a zvýšila příležitosti pro české dodavatele laboratorních zařízení, zejména elektronových mikroskopů a zařízení potřebných pro testování. V zemi existuje také nenasycená poptávka u léků (v místě se vyrábí jen 50 % spotřeby). V roce 2020 dosáhl trh s farmaceutickými výrobky objemu 7,4 mld. USD s průměrným ročním přírůstkem okolo 14 %. Významné obchodní příležitosti pro české firmy představují i dodávky zdravotnických informačních systémů, transfer technologií nebo vzdělávací a školicí programy pro různé úrovně vietnamského zdravotnictví.

Mapa strategických příležitostí (<https://www.export.cz/wp-content/uploads/2020/08/Asie.pdf>)

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

Obchodní kultura ve Vietnamu se zásadním způsobem neodlišuje od ostatních zemí v regionu jihovýchodní Asie. Důraz je kladen na přímé osobní vazby a pěstování dlouhodobých vztahů s obchodním partnerem. Ve srovnání se západní kulturou je potřeba počítat s pomalejšími procesy při sjednávání obchodu a delšími reakčními lhůtami.

4.2 Oslovení

Protože mnoho Vietnamců má stejná příjmení, k oslovení se používají obvykle pouze křestní jména, avšak s oslovením pan/paní. Na vizitkách jsou obvykle tištěna nejprve příjmení, potom jména. Zpravidla tedy oslovujeme posledním jménem uvedeným na vizitce. Tituly se používají zejména u lékařských či akademických hodností (Dr., Prof. atd.). Přečtení celého jména a funkce služebně vysoce postavené osoby na podávané vizitce je projevem úcty.

Představování a výměna vizitek patří mezi aspekty společenské etikety, na které se ve Vietnamu stále ještě klade poměrně velký důraz. Důležitým lidem je vhodné vizitku podávat oběma rukama, v každém případě je nutno podat a přijmout vizitku z rukou do rukou a ne vizitku „hodit“ na stůl. Ačkoliv z vietnamské strany nám není vždy všemi přítomnými vizitka nabídnuta, je vhodné předat svou vizitku všem. V případě velkých delegací se v úvodu může výměna vizitek odehrát jen mezi služebně nejstaršími, ostatní si mohou vyměnit vizitky po skončení jednání. Obsah a úprava vizitek není jednotná a důležitá, vizitky je však nutno bezpodmínečně mít.

4.3 Obchodní schůzka

Před samotným prvním setkáním je nezbytné, aby měl vietnamský partner dostatečné informace o české firmě a projednávaném obchodním záměru. Tuto informaci je třeba zaslat písemně a včas před navrhovaným termínem setkání. Ačkoliv jsou ve velkých obchodních firmách pochopitelně zaměstnaní i lidé znalí cizích jazyků (nejrozšířenější je angličtina), mnoho vedoucích pracovníků a většina lidí v provinciích hovoří pouze vietnamsky.

Dobrym dojmem tedy zapůsobí anglicky tištěné materiály opatřené dodatečným vietnamským překladem. Teprve po předchozím písemném představení je vhodné žádat o schůzku, nejlépe opět písemně, následně telefonicky. Ideální je, jestliže českou firmu vietnamskému partnerovi může doporučit třetí strana, které partner důvěřuje.

Vzhledem k ustálenému klidnému pracovnímu rytmu je ve Vietnamu vhodné sjednávat schůzky ráno od devíti hodin, respektive od 2. - 3. hod. odpolední, ačkoliv partner může navrhnout i jiný (pozdější) termín. Ve Vietnamu se ještě donedávna pracovalo i v sobotu, dnes je již tento čas považován za soukromý, a proto se přísluší sobotní termín jednání případně navrhnout pouze vietnamské straně.

Vietnamci bývají až na výjimky překvapivě dochvilní. Jedná se zřejmě o následek úcty k autoritám. Stává se, že přijdou 5 - 10 minut před sjednaným termínem, dochvilnost je očekávána i z naší strany a výmluvy na dopravní situaci nejsou vhodné. Při plnění dohod však lze z vietnamské strany očekávat časté prodlevy z různých „objektivních“ příčin, ze strany zahraničního partnera je však vyžadováno striktní dodržování dohodnutých termínů.

Českého obchodníka většinou při jednání s vietnamskými partnery nejvíce překvapí asijská zdrženlivost, rozvláčnost a neochota bavit se ihned

o konkrétních podmínkách obchodu. Vietnamský partner Vám také v průběhu jednání většinou neřekne jasné ne. Je proto třeba klást kontrolní otázky, abyste přešli případným nedorozuměním.

Vietnamští partneři bývají obvykle na jednání výborně připraveni, především mají dobrou znalost o cenách konkurence. Je nežádoucí nadsazování kvality vlastního zboží či pomlouvání kvality konkurence.

Podobně jako v jiných asijských zemích, i život Vietnamců ovlivňuje řada zvyklostí, jejichž racionální jádro často již ani nelze „vypátrat“, ale striktně se dodržují. Týká se to všech oblastí života: jsou „šťastná období“, kdy lze uzavírat manželství (resp. rodit děti), jiná doba je vhodná k uzavření byznysu, lunárním kalendářem se řídí i stravovací návyky. Tato pověrčivost může ovlivňovat i obchodní jednání a je potřeba s ní počítat.

Vietnamci jsou zvyklí celé generace svým způsobem „bojovat“ a toto se projevuje i v obchodě. Musí mít při uzavření obchodu pocit, že získali enormní výhodu a že v jednání vyhráli. Je tedy třeba dopředu kalkulovat s významnou slevou a příliš se zjevně neradovat, pokud se podaří uzavřít obchod s výrazným ziskem. Je lepší chovat se skromně, ba přímo ustaraně. Lze vyjádřit, že je dobré proniknout na vietnamský trh, ale produkt byl nabídnout prakticky za „výrobní náklady“.

V řadě případů, není-li obchodní partner konečný uživatel produktu, zejména je-li zaměstnancem státní firmy, se očekává, že mu bude nabídnuta osobní provize za zprostředkování. Korupce ve Vietnamu zatím nebyla vymýcena, ačkoliv se o to vietnamská vláda systematicky pokouší a deklaruje boj proti korupci jako jednu ze svých hlavních politických priorit.

Obchodní jednání ve Vietnamu bývají obvykle velmi zdlouhavá a rozvláčná. Během jednání je proto třeba zachovat trpělivost, i když se mohou zdát dotazy zbytečně opakované a někdy i hloupé. V naprosté většině vietnamský partner tak testuje objektivitu a pravdivost argumentace a věc si promýšlí z mnoha hledisek.

Při jednání obvykle Vietnamci umí zachovat kamennou tvář (spíše usmívajícího se Buddhy než hráče pokeru), výstražným znamením by pro nás měla být zvýšená intenzita úsměvu, která nemusí vždy vyjadřovat radost, ale naopak rozpaky, rozmrzelost, nebo i přímo skrývaný hněv. Klidné vystupování je očekáváno i od druhé strany – vzrušená gestikulace, mimická gesta a podobné projevy jsou pokládány za nezdvorné.

Rozdíly v obchodním jednání mezi severním a jižním Vietnamem nejsou příliš výrazné. Rozdíly lze pozorovat spíše v obecných kulturních odlišnostech mezi severem a jihem. Obchodní partneři na jihu bývají většinou uvolněnější, štedřejší a nakloněnější k případným ústupkům, zatímco na severu bývají partneři citlivější na cenové aspekty smlouvy.

Při standardních obchodních schůzkách většinou nebývá zvykem podávat alkohol. Naproti tomu při obchodních obědech a večeřích je alkohol podáván téměř vždy. Zatímco pivo je universální „lidový“ nápoj, při oficiálních (zejména obchodních) společenských obědech či večeřích hostitel obvykle nabízí značková francouzská vína či brandy, což je sice drahá záležitost, ale tímto se deklaruje hostitelovo společenské postavení (resp. solventnost). Není jasné, zda zahraniční vína či brandy Vietnamcům skutečně chutnají, jedná se však o módní a prestižní záležitost. Při oficiální společenské akci se obvykle pronáší květnaté přípitky, vietnamští partneři však ocení i opakované přípitky bez proslovů během jídla. Při přípitku je vhodné pochválit vietnamský pracovitý a pohostinný lid a organizaci (firmu) hostitele. Iniciativa k odchodu musí vždy vycházet ze strany hosta, pozorný vietnamský hostitel si ani v časové tísní nedovolí naznačit potřebu ukončení oběda či večeře. Míra konzumace se nijak neomezuje a opilost nebývá na závalu.

4.4 Komunikace

Základem obchodní komunikace ve Vietnamu je osobní přítomnost. Jen zcela výjimečně se podaří uzavřít obchod prostřednictvím vzdálené komunikace. Osobní setkání je nezbytné pro získání důvěry partnera a pro zdárné uzavření obchodu.

Standardním komunikačním jazykem u většiny velkých firem ve Vietnamu je angličtina. Velká část vedoucích pracovníků ve státním sektoru však angličtinu neovládá na dostatečně dobré úrovni. Pro obchodní schůzky s manažery státních podniků je proto vhodné mít s sebou vždy tlumočnicka. Totéž platí i pro komunikaci se státními institucemi, kde se bez tlumočnicka neobejdete.

Koncept zachování tváře platí ve Vietnamu stejně jako v okolních zemích jihovýchodní Asie. Zachování tváře je pro Vietnamce nesmírně důležité. Při jednáních je proto potřeba dávat pozor, aby se vietnamský protějšek nedostal do trapné situace a dbát na určitou taktnost, citlivost a zdrženlivost.

Obchodní jednání vždy vede služebně nejvýše postavený člověk. Ostatní účastníci do jednání zpravidla nevstupují, pouze na vyzvání nadřízeného mohou podat upřesňující informace. Počet členů jednacího týmu z české strany je flexibilní a záleží především na velikosti české firmy. V ideálním případě by měl být složen z obchodního ředitele a alespoň jednoho technického pracovníka, který je schopen podat podrobné informace o technických detailech nabízeného produktu. Věk a genderové složení týmu nehraje ve Vietnamu zásadní roli.

Pro obchodní schůzky ve Vietnamu je také důležité zvolit vhodný společenský oděv. Oblečení je v „zimním období“ (tj. od prosince do března) obvyklé jako v Evropě, tedy oblek s kravatou, při významných jednáních či večerních příležitostech tmavý oblek, v „letním období“ (od dubna do listopadu) však postačí při běžných jednáních košile s kravatou.

Při velmi oficiálních jednáních na vysoké úrovni je, alespoň pro začátek jednání, vhodný oblek i v horkém letním období. Vzhledem k místnímu horkému a vlhkému klimatu a skutečnosti, že řada běžných vietnamských pracovišť nedisponuje klimatizací, však na jednání přichází Vietnamci často i bez kravat, aniž by tím chtěli vyjádřit nedostatek úcty. Za zcela nespolečenský nebo přímo urážlivý oděv jsou však zatím ve Vietnamu považovány šortky. U dámského oblečení se rovněž nedoporučují minisukně a odhalená ramena.

4.5 Doporučení

Základní zásady při jednání s vietnamskými partnery, jejichž respektování napomůže prosazení obchodního záměru:

- 1 Navázat s partnerem osobní vztah (zjistit jeho záliby, pozvat jej do ČR, zde se mu řádně věnovat).
- 1 Kritiku udělat nepřímou a vyhnout se konfrontaci.
- 1 Vždy se usmívat, být zdvořilí a příjemní. Nestěžovat si kvůli maličkostem.
- 1 Nikdy nedávat najevo rozčilení – hrozí ztráta respektu partnera.
- 1 Nesnažit se očividně o získání výhody před partnerem – je třeba být kooperativní a spolupracovat. Jedna vyhraná bitva může někdy prohrát válku.
- 1 Nespěchat. Pozvolné jednání od obecných věcí ke konkrétním pomůže partnerovi lépe se vyznat v návrzích.
- 1 Počítat s průtahy – zakalkulovat je do programu.
- 1 Dobře připravit projekt a být v argumentaci konkrétní. Vietnamci mívají dobrý přehled o konkurenčních projektech (výrobcích) a v oceňování výhod jsou velmi pragmatičtí.
- 1 Vždy kalkulovat se slevami a provizemi. Cenový faktor je na místním trhu rozhodující a je často fatální pro dodavatele příliš kvalitního (a tedy drahého) zboží.

4.6 Státní svátky

- 1 Nový rok (Tet Duong lich) - 1. ledna
- 1 Lunární Nový rok (Tet Nguyen Dan) - čtyři dny (počínaje dnem předcházejícím první den prvního lunárního měsíce, v období od konce ledna do poloviny února kalendářního roku)
- 1 Den vítězství (Ngay Chien Thang) - 30. dubna (výročí kapitulace vlády Jihovietnamské republiky 30. 4. 1975)
- 1 Svátek práce (Ngay Quoc te Lao dong) - 1. května
- 1 Národní den (Ngay Quoc Khanh) - 2. září (vyhlášení Deklarace nezávislosti Vietnamské demokratické republiky prezidentem Ho Či Minem 2. 9. 1945)

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Jednorázové jednodušší obchodní případy lze realizovat prostřednictvím standardních exportních dodávek mezi českým výrobcem a místní odběratelem (zákazníkem, distributorem). V případě zájmu o dlouhodobou přítomnost na místním trhu je však absolutně nezbytné využívat místního zástupce nebo vlastní firemní zastoupení v místě. Silné zahraniční firmy mnohdy nevyužívají místní zástupce, ale po důkladném průzkumu trhu angažují dobře placené místní odborníky, kteří eliminují rizika při vstupu na místní trh.

Distribuční a prodejní kanály se liší v závislosti na druhu prodávané komodity či služby. Obecně však ve Vietnamu není rozšířen systém velkoobchodu, což znamená, že dovozce zajišťuje distribuci zboží podle jeho povahy maloobchodům (drobné, potravinářské, spotřební zboží) nebo přímo konečným zákazníkům (strojírenské zařízení, výrobní materiály, větší technologické celky).

Vietnamský distribuční systém se však v posledních letech velmi rychle vyvíjí. Zvláště v oblasti maloobchodu lze pozorovat nárůst nových distribučních sítí a silící trend koncentrace související se vstupem velkých zahraničních distributorů (AEON, BIG-C, Mega Market). Vlastní distribuční síť supermarketů a velkých nákupních center buduje také vietnamská firma Vincom.

Vietnamský celní systém je nadále velmi komplikovaný, heterogenní a ne zcela odpovídající mezinárodním zvyklostem. Hlavním problémem je existence příliš mnoha sazeb, která s sebou přináší řadu nejasností a často i nejednoznačnost výkladu. V praxi se pak lze poměrně často setkat s tím, že výše cla je u některých druhů zboží do určité míry negociovatelná a jeho skutečná výše pak závisí na zkušenosti a „šikovnosti“ dovozce. Nezkušeným a začínajícím obchodníkům tento stav mnohdy značně komplikuje život. K dalším problémům pak patří poměrně časté změny v sazbách u řady komodit a rovněž korupce rozšířená mezi mnoha celními úředníky.

Všeobecná výše dovozních celních sazeb zaznamenala v posledních letech dramatický pokles v souvislosti s členstvím Vietnamu v regionálních dohodách o volném obchodu. Vietnam má dnes uzavřenou dohodu o volném obchodu s drtivou většinou svých obchodních partnerů. Pokles celních sazeb je ale doprovázen nárůstem nejrůznějších netarifních opatření a technických překážek obchodu.

Pro české exportéry přinesla zásadní změnu ve výši dovozních cel nová dohoda o volném obchodu mezi EU a Vietnamem, která vstoupila v platnost 1. srpna 2020. Dohoda o volném obchodu mezi EU a Vietnamem (EU-Vietnam Free Trade Agreement - EVFTA) je nejrozsáhlejší a nejambicióznější obchodní dohodou, jakou kdy EU uzavřela s rozvojovou zemí. Výrazná liberalizace obchodních toků v rámci dohody by měla umožnit až padesátiprocentní nárůst objemu vzájemného obchodu do pěti let od vstupu v platnost.

Od poloviny roku 2020 dochází tedy nejenom k postupnému odstraňování cel na 99 % obchodovaného zboží, ale také ke zjednodušování celních procedur a odstraňování netarifních překážek obchodu. Dohoda usnadňuje evropským firmám také přístup k vietnamským státním zakázkám a poskytuje silnější ochranu práv k duševnímu vlastnictví. Zatímco firmy z EU mají snadnější přístup na vietnamský trh se stroji, zařízeními, automobily, alkoholickými nápoji a zemědělskými výrobky, Vietnamu se na základě smlouvy otevřel evropský trh pro výrobky, jako je textil, obuv, zemědělské produkty, mořské plody a výrobky ze dřeva.

Evropská unie si od dohody slibuje také celkové zlepšení podnikatelského prostředí ve Vietnamu a usnadnění vstupu evropských firem do řady doposud chráněných odvětví.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Zahraniční firmy mají možnost působit na vietnamském trhu prostřednictvím čtyř základních forem společností:

- 1 zastupitelská kancelář (Representative Office)
- 1 pobočka (Branch)
- 1 společnost s ručením omezeným (Limited Liability Company – LLC)
- 1 akciová společnost (Joint-Stock Company – JSC)

Nejjednodušší formou vstupu na vietnamský trh je zřízení zastupitelské kanceláře. Zřízení zastupitelské kanceláře nevyžaduje žádné nároky na základní kapitál. Jedinou podmínkou je trvání mateřské společnosti v domovském státě po dobu minimálně jednoho roku. Zastupitelské kanceláře jsou vhodné zejména pro provedení vstupních analýz trhu, neboť nejsou považovány za právnickou osobu dle vietnamského práva a nemohou provádět obchodní činnost (prodávat zboží nebo vystavovat faktury). Aktivita zahraniční kanceláře jsou většinou omezeny pouze na vedení styčných činností a propagaci mateřské firmy.

Pobočka zahraniční firmy může na rozdíl od zastupitelské kanceláře provádět obchodní činnost a generovat zisk. Podmínkou pro zřízení pobočky je fungování mateřské společnosti v domovském státě po dobu minimálně pěti let. Orgánem zodpovědným za vydávání licencí pro pobočky a zastupitelské kanceláře zahraničních firem ve Vietnamu je Ministerstvo průmyslu a obchodu VSR.

Společnost s ručením omezeným je vhodná pro firmy hledající největší flexibilitu při rozšiřování svých činností na vietnamském trhu. Společnost může mít od 1 do 50 společníků a umožňuje 100% zahraniční vlastnictví s výjimkou některých chráněných odvětví. Zřízení akciové společnosti je vhodné pro firmy, které hodlají pro financování svých aktivit ve Vietnamu využít místní veřejnou akciovou burzu. Akciová společnost může být rovněž vlastněna ze 100% zahraničním vlastníkem.

Založení akciové společnosti ve Vietnamu nevyžaduje žádný minimální základní kapitál. Při podání žádosti o registraci společnosti je však třeba uvést realistické základní jmění dle druhu předpokládané obchodní činnosti (cca 10 - 25 tis. USD) a splatit základní kapitál do 90 dnů od registrace společnosti. Orgánem zodpovědným za vydávání podnikatelských oprávnění pro společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti je Ministerstvo plánování a investic. Žádosti o registraci těchto společností se podávají prostřednictvím místních lidových výborů na lokálních odborech plánování a investic.

5.3 Marketing a komunikace

Pro většinu českých výrobků prodávaných na vietnamském trhu (především stroje a zařízení) lze doporučit propagaci na některém z tematicky zaměřených mezinárodních a regionálních veletrhů. Obecně lze doporučit spíše veletrhy v Ho Či Mínově Městě, které svým rozsahem i potenciálním dosahem na zákazníky ve Vietnamu předčí veletrhy a výstavy organizované v Hanoji. Při propagaci výrobků pro vietnamský státní sektor (obrný a bezpečnostní průmysl, těžební průmysl, energetika) je naopak vhodnější zúčastnit se některé z výstav pořádaných v Hanoji.

Při propagaci spotřebního zboží jsou hlavní marketingové kanály ve Vietnamu zhruba stejné jako v ČR (masmédia, internet, billboardy, reklamy v supermarketech a nákupních střediscích). Daleko větší význam než v ČR mají ale reklamy vysílané prostřednictvím sociálních sítí. Vietnam má poměrně vysoký počet uživatelů Facebooku (68 mil., tj. 68 % populace) a Facebook je proto využíván jako jeden z důležitých marketingových kanálů.

Pro výběr a správné zacílení marketingových a propagačních aktivit ve Vietnamu lze využít také služeb česko-vietnamské konzultační firmy Cekindo, která je realizátorem projektu na podporu ekonomických aktivit českých firem ve Vietnamu. V rámci projektu PROPEA je z rozpočtu MZV ČR dotováno až 70% nákladů na danou službu.

Vzhledem k významným kulturním odlišnostem doporučujeme jakékoliv marketingové sdělení předem konzultovat s některou z místních marketingových agentur, která zajistí nejen správné zacílení reklamního sdělení, ale také jeho vhodnost a přijatelnost. Obecně je doporučováno vyhnout se v marketingové komunikaci politickým a náboženským tématům a sdělením, které by mohly urážet národní hrdost.

Zákon výslovně zakazuje reklamu cílenou na děti. Zákonem je také zakázána reklama obsahující následující výrobky nebo služby: alkohol (nad 15%), cigarety, náhražky mateřského mléka pro děti do dvou let, léky na lékařský předpis, pornografický materiál, střelná zbraň a náboje, sportovní zbraň, které mohou podněcovat k násilí, drogy.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana práv duševního vlastnictví je ve Vietnamu legislativně poměrně dobře ošetřena. Vietnam uznává důležitost ochrany těchto práv zahrnujících patenty, ochranné známky a firemní identifikační značky, autorská práva a průmyslové vzory. Vietnam je dlouholetým signatářem Pařížské konvence o ochraně práv duševního vlastnictví, Stockholmské konvence a Madridské dohody o mezinárodní registraci ochranných známek.

V roce 1993 se Vietnam stal členem Paktu o patentové spolupráci. Mezinárodní závazky o ochraně práv k duševnímu vlastnictví jsou do vietnamské legislativy promítnuty v Zákoně o duševním vlastnictví z roku 2005 (novelizován v roce 2009). V praxi však stále dochází k častým případům porušování práv duševního vlastnictví jak v oblasti ochranných známek, tak i např. uměleckých děl či softwaru a jejich vymahatelnost dosud zaostává za legislativním zakotvením.

Většina případů jejich porušování se řeší převážně prostřednictvím správních řízení a jejich řešení je ovlivňováno malými kapacitami a nízkou kvalifikací soudců.

Nově uzavřená Dohoda o volném obchodu mezi EU a Vietnamem (v platnosti od srpna 2020) poskytuje evropským firmám další silnější záruky ochrany jejich autorských práv. V rámci této dohody jsou specificky chráněny i tradiční česká označení původu jako např. „České pivo“, „Budějovické pivo“ nebo „Žatecký chmel“.

Vietnam se ve smlouvě rovněž zavázal, že na svých hranicích posílí opatření proti obchodu zbožím s padělanou ochrannou známkou nebo padělaným zeměpisným označením původu. Evropské malé a střední podniky se mohou obracet se svými dotazy na bezplatný EU IPR Helpdesk.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejná výběrová řízení ve Vietnamu se řídí zákonem o veřejných zakázkách (Bidding Law) z roku 2013 a příslušným prováděcím předpisem z roku 2014 (Decree No. 63/2014/ND-CP dated 26 June 2014 guiding Law on Bidding). Podle zákona musí všechny státní subjekty vyhlašovat veřejná výběrová řízení pro nákupy přesahující ekvivalent 500 mil. VND (cca 500 tis. Kč).

Vzhledem k velké angažovanosti mezinárodních finančních institucí ve Vietnamu (zvláště Světové banky a Asijské rozvojové banky), je řada projektů především v oblasti infrastruktury financována prostřednictvím jejich úvěrů. Na tyto projekty jsou rovněž vyhlašována veřejná výběrová řízení, která se řídí pravidly příslušné mezinárodní instituce.

Obecným problémem výběrových řízení ve Vietnamu je skutečnost, že naprostá většina projektů je již od počátku připravována ve spolupráci s konkrétními „potenciálními“ dodavateli nebo je strukturována a zaměřena v souladu s jejich zájmy a požadavky. Firmy, které mají ve Vietnamu své zastoupení, nebo mají ošetřeny své zájmy jiným účinným způsobem (např. dohodou o spolupráci s příslušnou vietnamskou firmou), jsou pak prakticky jedinými možnými kandidáty na úspěch.

Informace o tendrech jsou zveřejňovány na následujících stránkách vietnamského ministerstva plánování a investic (pouze ve vietnamštině).

Informace o plánovaných tendrech v angličtině lze získat na následujících placených stránkách po přihlášení: TendersInfo, Dau-thau.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Nejvyklejší platební podmínkou při exportu do Vietnamu je dokumentární neodvolatelný akreditiv. V případě menších obchodů u neznámých klientů, zvláště malých soukromých firem je využíván i systém platby předem. Při nákupu zboží investičního charakteru nebo jakýchkoli větších dodávek je vietnamskými zákazníky požadováno zajištění výhodného úvěru včetně různé dlouhých odkladů splátek.

V poslední době se u určitých druhů zboží rozšiřuje systém platby až po jeho prodání. Jedná se především o zboží v oborech, ve kterých je velká konkurence - parfumerie, drobné spotřební zboží.

Platební morálku vietnamských klientů je možno obecně označit za dobrou. Opatrnosti je třeba při obchodování s neznámými drobnými soukromými firmami, zvláště pokud je obchod uzavírán korespondenčně. Může se stát, že po dodání zboží, nebo zaslání částky za nakupované zboží se kontakt ztratí a na uváděné adrese jej nikdo nezná.

V případě obchodních sporů doporučujeme kontaktovat obchodně-ekonomický úsek velvyslanectví, který může poskytnout kontakty na prověřené místní právní kanceláře.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Víza

Vízová povinnost platí pro držitele všech druhů pasů ČR s výjimkou pasů diplomatických. Platnost cestovního dokladu musí být minimálně o 30 dnů delší než konec platnosti vydaného vstupního víza. Od r. 2017 je v provozu projekt vydávání elektronických víz, o něž mohou žádat i občané České republiky. Upozorňujeme české občany, že není v pravomoci velvyslanectví ČR v Hanoji proces udělování vietnamských víz jakkoliv ovlivnit. Veškeré dotazy směřující např. na nevydání víza, jeho opožděné vydání apod. prosím směřujte na Imigrační úřad Ministerstva veřejné bezpečnosti Vietnamu.

Elektronické vízum bude vydáváno pouze k jednomu vstupu s maximální délkou platnosti do 30 dnů. Žádost je možné podat na webové stránce pro imigrační záležitosti, která je vedena v angličtině. Do elektronické žádosti je třeba vložit/nahrát fotografii a kopii datové stránky cestovního dokladu žadatele. Během podávání vízové žádosti je také potřeba provést platbu vízového poplatku. O žádosti má být rozhodnuto do tří pracovních dnů. Žadateli je po úspěšné registraci žádosti a zaplacení přidělen přístupový kód, který umožní vytištění víza.

Vstup do Vietnamu na základě elektronického víza je možný pouze na vybraných mezinárodních hraničních přechodech (mezinárodní letiště Hanoj, Ho Či Minovo Město, Da Nang, Nha Trang, Hai Phong, Can Tho, Phu Quoc, Hue a několik přístavů a pozemních hraničních přechodů). Veškeré dotazy ohledně podávání elektronických žádostí o víza včetně případných technických problémů webových stránek spadají do kompetence Imigračního úřadu Vietnamu.

Vízum dále vydává Velvyslanectví Vietnamské socialistické republiky v Praze. Je možné se rovněž obrátit na některou z českých cestovních kancelář, které vietnamské vízum pro žadatele vyřídí za poplatek bez nutnosti návštěvy Velvyslanectví VSR.

Vyřízení tzv. „visa upon arrival“ upravuje článek 18 zákona č. 47/2014/QH13 ze dne 16.6.2014, o vstupu a pobytu cizinců na území Vietnamu (účinného od 1.1.2015), který přesně stanoví případy, kdy je možno obdržet vízum po příletu na mezinárodní letiště ve Vietnamu. Těmito případy jsou:

- 1 cizinec odjíždí ze země, v níž nemá Vietnam své diplomatické zastoupení;
- 1 cizinec přijíždí do Vietnamu na turistickou cestu organizovanou vietnamskou mezinárodní cestovní kancelář;
- 1 cizinci přijíždějící na pohřeb příbuzného, příp. na návštěvu vážně nemocného příbuzného;
- 1 cizinci přijíždějící do Vietnamu za účelem záchranných, humanitárních a jiných akcí tohoto druhu na pozvání příslušných vietnamských orgánů.

Upozorňujeme, že tento druh víza nabízejí on-line stovky zprostředkovatelů, jejichž důvěryhodnost a kvalita poskytovaných služeb se značně liší. Turisté se mohou obrátit na kteroukoliv cestovní kancelář, která má potřebnou licenci pro poskytování služeb v oblasti cestovního ruchu ve Vietnamu. Pro ověření, zda je cestovní kancelář oprávněna poskytovat uvedenou službu, je potřeba kontaktovat přímo Úřad pro cestovní ruch Vietnamu (VNAT).

Bezvízově lze vstoupit pouze na ostrov Phu Quoc na 30 dnů za turistickým účelem. Turisté musí přicestovat přes mezinárodní hraniční přechod (letecky či trajektem z Kambodži) a stejně tak vycestovat. Pokud chtějí cestovatelé z ostrova Phu Quoc pokračovat dále do Vietnamu, mohou si vyřídit vízum na imigračním úřadu Phu Quoc - Immigration Department, na adrese: no. 2, 30/4 Road, Duong Dong, Phu Quoc, Kien Giang.

Na území Vietnamu provádí jakékoli změny víza v době jeho platnosti výhradně Imigrační úřad Ministerstva veřejné bezpečnosti Vietnamské socialistické republiky. Pro podrobné informace o vízech je třeba se obrátit na Velvyslanectví VSR v Praze.

Registrační povinnost

Cizinec má povinnost registrace u místních úřadů (lidové výbory, policie) dle místa ubytování. Tuto povinnost za něj obvykle plní ubytovatel (zpravidla hotel, příp. rodina, u níž se cizinec zdržuje). V ostatních případech za registraci odpovídá sám cizinec. Jak získat pracovní povolení a kdo ho zajišťuje, platy, minimální mzda (pokud je), sociální a zdravotní péče a její poskytování.

Cestování do Vietnamu

Letištní poplatky jsou zahrnuty v cenách letenek, není nutno platit při odletu. Dle aktuální situace mohou být při vstupu do Vietnamu prováděny lékařské prohlídky (měření teploty termokamerou). Na území VSR neplatí český ani mezinárodní řidičský průkaz. Při krátkodobých pobytech je, vzhledem k dopravní situaci, vhodné si pronajmout vůz či motocykl s řidičem. Cizincům dlouhodobě žijícím ve VSR policie vystaví vietnamský řidičský průkaz. Mezinárodní očkovačský průkaz je uznáván místními úřady. Při vstupu do země se nevyžaduje žádné povinné očkování.

Doporučuje se však po poradě s lékařem absolvovat základní očkování pro méně rozvinuté tropické země (hepatitida A a B, tetanus, břišní tyfus, TBC, japonská encefalitida). Na jihu země se může ve větší míře vyskytovat horečka dengue, v horských oblastech malárie, v zemi se vyskytují případy ptačí chřipky a chřipky H1N1. V severním Vietnamu je zaznamenáno onemocnění cholera. V posledních letech též prudce vzrůstá počet infikovaných virem HIV. Během pobytu je proto nutné dodržovat základní hygienické návyky, konzumovat tepelně zpracované potraviny a vyhýbat se nedůvěryhodným stravovacím zařízením. Balená pitná voda je běžná v prodeji po celém území státu, je však třeba kontrolovat neporušenost obalu.

Cestování do Vietnamu v souvislosti s pandemií covid-19

Vzdušné i pozemní hranice Vietnamu jsou nadále uzavřeny všem cizincům s výjimkou držitelů diplomatických a úředních pasů, zahraničních investorů, expertů, vysoce kvalifikovaných pracovníků a jejich rodinných příslušníků, rodinných příslušníků vietnamských občanů a mezinárodních studentů. 3-5 dní před vstupem na území Vietnamu se musí všechny osoby podrobit testu RT-PCR na přítomnost viru SARS-CoV-2.

Po vstupu na území je povinně aplikována 14ti denní karanténa v karanténním centru či jiném vyhrazeném karanténním zařízení (na vlastní náklady). V případě pozitivního testu na území je nutné nastoupit léčbu ve vietnamské nemocnici a po vyléčení absolvovat domácí karanténu.

Vyřízení vietnamského víza a potřebných povolení ke vstupu do země/přijetí na palubu mezinárodního letu zprostředkovává zaměstnavatel či zvoucí obchodní partner na vietnamské straně. Pro pobyt všech výše uvedených cizinců na území Vietnamu musí být zajištěna zdravotní pojišťka zahrnující úkony spojené s onemocněním covid-19. Zaměstnavatelé či zvoucí instituce těchto cizinců ve Vietnamu jsou povinni zjistit, že vstupující cizinci budou respektovat veškerá opatření pro prevenci a kontrolu šíření covidu-19 v zemi.

S ohledem na vývoj pandemie covid-19 ve světě, dosavadní opatření přijímaná vietnamskou vládou i plánované zahájení očkování vietnamské populace v létě 2021, není pravděpodobné, že by Vietnam v nejbližší době uvolnil vstup cizincům za účelem turistiky.

V zemi je povinné nošení roušek na veřejnosti. Služby veřejnosti, včetně obchodů, restaurací a kaváren jsou bez omezení. Shromažďování více než 20 osob, v méně rizikových provinciích více než 30 osob je nadále zakázáno. Turistické lokality a atrakce jsou otevřeny, avšak uplatňují bezpečnostní podmínky pro návštěvníky (nošení roušek, aj.).

Dle nařízení vietnamské vlády se všechny osoby vstupující na území Vietnamu musí podrobit povinné 14 denní karanténě. Karanténa je také aplikována v případě podezření na nákazu koronavirem (tj. u osob vykazujících symptomy jako zvýšená tělesná teplota, kašel, apod.). Teplota je plošně kontrolována na letištích termokamerami, v hotelech, některých nákupních centrech a dalších místech běžnými teploměry.

V případě, že by na Vás během Vašeho pobytu byla uvalena karanténa, doporučujeme Vám informovat náš zastupitelský úřad na nouzové lince +84 91 701 1914. Po provedení testů na covid-19 si nechte vystavit potvrzení o výsledku testu (platnost 3 dny od vystavení), po absolvování karantény si nechte vystavit certifikát o ukončení karantény. Telefonická linka hotline pro všechny případy podezření na nákazu koronavirem je 19009095.

Při vstupu do země ale i při vnitrostátních přeletech musí každý cestující vyplnit zdravotní dotazník. Za uvedení nepravdivých informací hrozí pokuta a v případě např. následného způsobení šířší nákazy i trestní stíhání. Dotazník lze vyplnit elektronicky na webové stránce Ministerstva pro veřejné zdraví. Po vyplnění obdržíte číselný kód, který při příletu odevzdáte zdravotním pracovníkům na letišti.

V případě jakýchkoli zdravotních potíží v zemi pak číselný kód předložte pracovníkům zdravotního pracoviště, které navštívíte. Formulář je k dispozici též online ke stažení pod názvem Vietnam Health Declaration a NCOVI v AppStore a Google Play.

Bezpečnost ve Vietnamu

Pohyb po většině území Vietnamu je volný, výjimkou jsou zakázané vojenské zóny a horské oblasti obydlené menšinami (přístupné pouze s vietnamským průvodcem nebo s povolením). Celková bezpečnostní situace je dobrá a Vietnam se řadí k relativně bezpečným destinacím jihovýchodní Asie. V posledních letech nicméně vzrůstá počet kapesních krádeží zejména v Ho Či Minově Městě, ale i v Hanoi a v turisticky hojně navštěvovaných oblastech (Nha Trang, Mui Ne a další).

Nejčastější jsou krádeže na ulici (osoba jedoucí na motorce vytrhne chodci tašku), v dopravních prostředcích, ale i hotelových pokojích. Ojedinelé se vyskytují případy úmyslného zdrogování a následného okradení turistů (v baru ale i ve voze taxi). Vietnamská policie je většinou schopna okradeným vystavit potvrzení, nicméně domluva je možná pouze ve vietnamštině, proto doporučujeme policii kontaktovat prostřednictvím hotelové recepce či pracovníka cestovní kanceláře.

Velkou pozornost je třeba při pobytu ve Vietnamu, především pak ve velkých městech, věnovat silničnímu provozu. Každoročně dochází k případům zranění či úmrtí zahraničních turistů, kteří se pohybují na motocyklu či jako chodci. Dopravní podmínky jsou z pohledu Evropana zpočátku zcela nepochopitelné a lze je charakterizovat jako naprostý chaos a nerespektování i těch nejzákladnějších dopravních předpisů (jízda v protisměru, na červenou či po chodníku je ve Vietnamu naprosto běžná).

Zcela normální je i agresivní a rychlá jízda motocyklistů přes veřejné parky či pěší zóny, a to i přes přítomnost hlídkujících policistů. Na silnicích zásadně platí "právo silnějšího" v pořadí nákladní vozidlo, autobus, automobil, motocykl, jízdní kolo a úplně nakonec chodec. Situace pěších osob je navíc komplikována vsudypřítomnými motocykly, které zabírají většinu chodníků za účelem jízdy či parkování, což nutí chodce vstupovat do rušné vozovky.

Přechody pro chodce nejsou respektovány vůbec a nelze proto očekávat, že vozidla či motocykly před přechodem pro chodce zastaví. Vozovku je třeba přecházet velmi obezřetně, pomalým krokem a bez zastavování se či náhlé změny směru. V žádném případě se nedoporučuje ostatní účastníky silničního provozu "poučovat", "vybrzdňovat" apod. Takové jednání by bylo zcela bezúčelné a pro Vietnamce naprosto nepochopitelné.

V případě, že trasu neznáte, doporučujeme udržovat umírněnou rychlost vozidla, neboť opravy či údržby silnice nejsou vždy řádně označeny a mohou se stát důvodem dopravní nehody s vážnými následky. Přečouvání, šíření a výroba drog jsou ve Vietnamu trestné a pachatelé hrozí

trest smrti. Je třeba počítat s tím, že korupce je ve Vietnamu každodenní realitou. V praxi to znamená, že důvodem řady různých nečekaných potíží s úředníky či policisty může být právě snaha získat úplatek.

Hygienické podmínky ve Vietnamu jsou obecně velmi špatné. Je třeba dbát maximální opatrnosti při konzumaci nápojů a potravin, nedoporučuje se pít vodu z vodovodu, konzumace ledu v nápojích. Je třeba řádně umýt veškerou syrovou zeleninu a ovoce a v zásadě jíst pouze tepelně zpracované čerstvé potraviny.

Při cestách do Vietnamu je dobré sledovat i otázku počasí, které může cestu značně znepříjemnit. Zvláště oblast středního Vietnamu je během celého roku ohrožována tajfuny. Doporučujeme proto turistům sledovat webové stránky www.tropicalstormrisk.com, kde lze nalézt aktuální informace. Pro turisty, kteří se nacházejí v oblasti, která bude či právě byla zasažena tajfunem, je zásadní komunikace s místními složkami.

Doporučujeme informace získávat např. prostřednictvím hotelového personálu, leteckých společností, příp. místních úřadů (lidových výborů). V případě, že cestujete s cestovní kanceláří (českou, či místní), je dobré si informace vyžádat od jejich pracovníků. Vzhledem k tomu, že značná část území Vietnamu leží v tzv. tajfunovém pásu a tropické bouře se nevyhýbají ani severnímu Vietnamu, je na každém, aby zvážil všechna rizika již před cestou.

Celní a devizové předpisy

Možnost bezcelního dovozu zboží pro osobní potřebu v objemu (počítáno na jednu osobu starší 18 let): 1,5 l lihovin (s obsahem alkoholu nad 20%) nebo 2 l lihovin (s obsahem alkoholu do 20 %) nebo 3 l alkoholických nápojů, vč. piva či vína, 200 ks cigaret, 20 ks doutníků, 250 g tabáku. Bezcelně je dále možno dovézt osobní předměty, jejichž hodnota nepřesáhne 10 milionů VND.

Hotovost v cizí měně převyšující částku 5.000 USD či VND převyšující částku 15 milionů VND, cenné kovy, drahokamy je nutné deklarovat v celním prohlášení. Ve Vietnamu platí zákaz dovozu zbraní a munice, výbušnin, petard, vojenského materiálu (včetně uniforem) a dále pornografických a „politicky závadných“ materiálů. Je zakázán dovoz drog a toxických chemikálií. Držení drog je trestné a dle množství může vést i k udělení trestu smrti.

Platí zákaz vývozu starožitností bez povolení Ministerstva kultury VSR, při nákupu všech předmětů, které by mohly být pokládány za starožitnosti, je nutné si uschovat účtenky pro případnou celní kontrolu. Platí přísný zákaz vývozu chráněných živočichů a rostlin. Vietnam je signatářem Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES).

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání cizinců/českých občanů vyžaduje pracovní povolení, které je vydáváno na základě žádosti zaměstnavatele. K tomu musí cizinec doložit řadu dokumentů (výpis z trestního rejstříku apod.). Cizinci pracující ve Vietnamu méně než 30 dní, a v souhrnu ne více než 90 dní ročně, nemusí žádat o pracovní povolení. Úřad práce nemusí být informován, ale zaměstnavatel musí zajistit příslušná víza.

Žádost o vydání pracovního povolení schvaluje úřad práce, ale místní zaměstnavatel musí podat zprávu provinčnímu lidovému výboru, pro jakou pracovní pozici vyžaduje zahraničního pracovníka. Zaměstnavatel nemusí informovat o svých potřebách využívat zahraniční pracovní sílu, pokud splňuje podmínku práce do 30 dní a dále v případě studijní stáže.

Zahraniční odborníci a specialisté musí doložit univerzitní vzdělání v daném oboru nebo 5 let doložené praxe pro žádost o pracovní povolení ve Vietnamu. Doba k vydání pracovního povolení se zkrátila z 10 na 7 pracovních dní. Každý žadatel o pracovní povolení musí splňovat následující základní podmínky:

- 1 minimální věk 18 let,
- 1 dobrý zdravotní stav pro výkon daného zaměstnání,
- 1 žadatel musí být manažerem, výkonným ředitelem nebo expertem s potřebnými technickými dovednostmi vyžadovanými pro danou pracovní pozici,
- 1 čistý trestní rejstřík.

Osvědčení o zdravotní způsobilosti je platné 12 měsíců. Výpis z trestního rejstříku je požadován ze země trvalého pobytu. V případě, že cizinec má trvalý pobyt ve Vietnamu, musí výpis vydat vietnamský úřad.

Pracovní povolení se vydává nejdéle na dva roky. Pracovní povolení je možno prodloužit pouze jednou. Žádost o prodloužení/obnovení pracovního povolení je možno podat 45 dní před vypršením stávajícího povolení. Při žádosti je nutno předložit stávající pracovní povolení nebo protokol o ztrátě z policejní stanice. Nové žádosti o prodloužení pracovního povolení musí splňovat požadavky nového zákoníku práce z roku 2019 a musí obsahovat následující doklady:

- 1 Doklad ze zahraniční agentury, organizace nebo podniku, že žadatel je specialista v daném oboru.
- 1 Univerzitní diplom (nebo doklad o vyšším vzdělání) a potvrzení, že žadatel má zkušenosti/praxi v dané oblasti, která se týká pozice, jež je žadateli nabízena k výkonu ve Vietnamu.

5.9 Veletrhy a akce

Významné výstavy a veletrhy ve Vietnamu v roce 2021:

Veletrhy v Hanoji:

- 1 VIETNAM EXPO (všeobecná výstava), 14.-17. dubna
- 1 VIETNAM AUTO EXPO (automobilový průmysl), 19.-22. srpna
- 1 VIETFOOD&PROPACK VIETNAM (potravinářství), 3.-6. listopadu
- 1 VIETNAM INTERNATIONAL INDUSTRIAL FAIR (strojírenství), 6.-8. října
- 1 VIETNAM SPORT SHOW (sportovní vybavení), 2.-4. prosince
- 1 VIETNAM MEDI-PHARM EXPO (zdravotnictví), 2.-4. prosince

Veletrhy v Ho Či Minově Městě:

- 1 ICTCOMM VIETNAM (ICT), 16.-18. června
- 1 VIETBUILD HO CHI MINH (stavebnictví), 23.-27. června
- 1 SMART CITY ASIA (technologie pro chytrá města), 5.-7. srpna
- 1 LEDTEC ASIA (osvětlovací technika), 5.-7. srpna
- 1 VIETNAM MEDI-PHARM EXPO (zdravotnictví) 12.-14. srpna
- 1 VIETNAM PHARMEDI (zdravotnictví), 22.-25. září
- 1 VIETNAM ETE & ENERTEC EXPO (energetika), 3. září - 2. října
- 1 VIETSTOCK (zemědělství), 13.-15. října
- 1 VIETNAM PRINTPACK (tiskařské a balící technologie), 13.-16. října
- 1 VIETNAM PLAS (plastikářský průmysl), 13. -16. října
- 1 VIETNAM AUTOEXPO (automobilový průmysl), 20.-23. října
- 1 VIETNAM FOODTECH (potravinářství), 4.-6. listopadu
- 1 VTG (textilní a oděvní průmysl), 24.-27. listopadu
- 1 VIETNAM EXPO (všeobecná výstava), 2.-4. prosince
- 1 HARDWARE & HAND TOOLS EXPO (nástroje, obráběcí stroje), 2.-4. prosince

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR ve Vietnamu

13 Chu Van An, Hanoi, Vietnam

Tel: (+84-24) 38 454 131, 38 454 132

Fax: (+84-24) 38 233 996

Mobilní telefony: (0084) 917 011 914 – (konzulární pohotovost)

E-mail: hanoi@embassy.mzv.cz, commerce_hanoi@mzv.cz (obchodně ekonomický úsek)

Internetové stránky: www.mzv.cz/hanoi

Kancelář CzechTrade v Ho Či Minově Městě

Representative Office of Czech Trade Promotion Agency in HCMC

Unit 1616, Level 16, Bitexco Financial Tower, 2 Hai Trieu Street, District 1, Ho Chi Minh, Vietnam

Phone: +84 862 888 689 | Mobile: +84 767 133 953

Ivan Nikl – ředitel kanceláře

E-mail: ivan.nikl@czechtrade.cz

www.czechtrade.cz, www.czechtradeoffices.com/vi/vn

Realizátor projektu PROPEA ve Vietnamu:

Cekindo Business International

Shark building - 8th Floor, 29 Nguyen Van Mai, Ward 8, District 3 Ho Chi Minh City, Vietnam

Tomáš Svoboda – ředitel Cekindo Vietnam

Tel: +420 734243163, +84 944184120

E-mail: tomas.svoboda@cekindo.com

Web: cekindo.vn

Honorární konzuláty:

HK ČR HCMC (Honorary Consular Office of the Czech Republic Ho Chi Minh City)

28 bis Mac Dinh Chi, Dist. 1 Ho Chi Minh City

honorární konzul: p. Ngo Hong Chuyen

Tel: (0084-8-829 0585)

Fax: (0084-8-822 6043)

E-mail: hochiminh@embassy.mzv.cz, hoaviener@hcm.vnn.vn

HK ČR Haiphong (Honorary Consular Office of the Czech Republic Haiphong)

honorární konzul: p. Truong Pham

Adresa: Cat Co 3 Beach, Cat Ba Island, Hai Phong

Tel.: +84 225 388 7360 - 63

Fax: +84 228 388 7365

E-mail: haiphong@honorary.mzv.cz, truongpham.hkhp@gmail.com

Hanoj leží asi 30 minut jízdy od letiště Noi Bai (centrum 45 minut), dopravu zajišťují letištní autobusy (3 USD, 45 000 VND) nebo taxislužba (cca 15 USD, 330 000 VND). ZÚ Hanoj leží v diplomatické čtvrti, v těsné blízkosti hlavních státních institucí. (viz ZÚ Hanoj) Cesta z letiště Tan Son Nhat do centra Ho Či Minova Města trvá asi 20 minut, cena za taxi činí kolem 100 000 VND. Honorární konzulát je umístěn blízko středu města.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Záchranné složky a další:

- 1 První pomoc: 115
- 1 Požárníci: 114
- 1 Policie: 113
- 1 Informace: 116, 1080

Zdravotní péče:

Hanoj:

- 1 Hanoi Family Medical Practice: +84 24 3843 0748, +84 903 401 919 (mobil)
- 1 Vietnam-French Hospital: +84-24 3574 1111
- 1 SOS International: +84 24 3718 6390

Ho Či Minovo Město:

- 1 HCMC Family Medical Practice: +84 28 3822 7848, +84 913 234 911 (mobil)
- 1 HCMC International Hospital: +84 28 6280 3333
- 1 Franco-Vietnamese Hospital: +84 28 54 11 33 33

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

www.mofa.gov.vn (Ministerstvo zahraničních věcí)
www.mpi.gov.vn (Ministerstvo plánování a investic)
moit.gov.vn (Ministerstvo průmyslu a obchodu)
www.mt.gov.vn (Ministerstvo dopravy)
www.mard.gov.vn (Ministerstvo zemědělství)
www.mof.gov.vn (Ministerstvo financí)
www.sbv.gov.vn (Státní banka Vietnamu)
www.gso.gov.vn (Hlavní statistický úřad)
quochoi.vn (Národní shromáždění VSR)
www.vcci.com.vn (Vietnam Chamber of Commerce and Industry)
www.evn.com.vn (Vietnamská energetická společnost)
www.vietrade.gov.vn (Agentura Vietrade)
www.vietnamtradeportal.gov.vn (internetový portál Vietnamtrade)
www.vir.com.vn (Vietnam Investment Review)
www.vbf.org.vn (Vietnam Business Forum)
www.vneconomy.com.vn (Vietnam Economic Times)
www.vietnamlaws.com (Phillips Fox Vietnam Laws Online)
vietnamlawmagazine.vn (Vietnam Law & Legal Forum)
www.worldbank.org/vn (Světová banka ve Vietnamu)
www.delvnm.ec.europa.eu (zastoupení Evropské komise ve Vietnamu)
www.eurochamvn.org (Evropská obchodní komora EuroCham ve Vietnamu)
www.asean.org (ASEAN)